

"מזבוב ועד פיל" / ע' הלל
מתוך סדרת "מחרוזת", ת"ל, ירושלים, תשמ"ו

השיר מתאר בהומור את חוסר הטעם שבשאיפה להיות אחר.

א. ביאור מילים :

1. **דיזיטי** - רעל נגד זבובים וחרקים אחרים.

2. **מהרג'ה** – נסיך בהודו.

3. **טורבן** – כובע, נפוץ בהודו.

ב. משלים

בשיר מוזכר משל מפורסם.

בשיר **מזבוב ועד פיל** אומר הצרצר :

"לעזאזל אתה עם המשל

רק בגללו אני כל כך אומלל."

כוונתו של הצרצר למשל הנקרא :

"הצרצר והנמלה".

תוכנו של המשל :

כל הקיץ עבדה הנמלה ואגרה מזון לחורף והצרצר? הוא שר וזמזם כל הימים. בא החורף. הנמלה ישבה בקינה ואכלה מהמזון שאגרה בקיץ. והצרצר? הוא רעד מקור והיה רעב מאוד, כי לא מצא מזון.

ניגש הצרצר אל הנמלה וביקש : אנא, תני לי מעט עט אוכל ואם לא - אמות מרעב.

התפלאה הנמלה: ומה עשית כל הקיץ, בשעה שאני עבדתי כל כך קשה?

בקיץ שרתי - ענה הצרצר.

- אם כן - אמרה לו הנמלה - לך עכשיו לרקוד, - והיא סגרה בפניו את הדלת.

ג. שאלות שניתן להפנות לתלמידים:

1. התבונן בסדר שעל פיו מופיעים בעלי החיים. רשום אותם לפי סדרם.

2. על פי מה נקבע הסדר לדעתך?

סמן את התשובה הנכונה ונמק דעתך:

א- לפי סדר הא"ב.

ב- לפי גודלם של בעלי החיים.

ג- לפי הצבעים.

ד- לפי החשיבות.

ה- הסדר הוא מקרי.

3. את תוכנו של השיר אפשר לסכם במשפטים קצרים.

סמן את המשפטים המסכמים את תוכן השיר לדעתך:

א- בעלי החיים משוחחים זה עם זה על חייהם, כל אחד מרוצה ושמח בחלקו.

ב- כל אחד מבעלי החיים שבשיר מציע עזרה לבעלי החיים האחרים.

ג- כל אחד מבעלי החיים מציע את צורתו וגודלו לחבריו.

ד- כל אחד מבעלי החיים מתאונן על חייו, ומבקש להיות בעל חיים אחר.

ה- כל בעל חיים רואה קשיים בחייו וחושב שחייהם של האחרים טובים יותר.

4. האם השיר עורר בך חיוך? אם כן, סמן את המקומות המצחיקים בשיר.

נמק את בחירתך.

5. השיר מספר על בעלי חיים עצובים ובוכים. אבל יש שהקוראים צוחקים למקרא השיר. נסה להסביר מדוע.

6. בחר לך אחד מבעלי החיים המופיעים בשיר. קרא היטב את המסופר עליו. ספר לחברך את הצרות שלו. תוכל להשתמש במילותיך או במילים מתוך השיר.

7. נסה לנחם ולעודד את בעל החיים העצוב.

מציאות ודמיון בשיר

בשיר מעורבים מציאות ודמיון. למשל:

מסופר בשיר שהדידיטי מזיק לזבובים. זו עובדה שבמציאות. אולם מסופר בשיר שהזבוב, הכלב והסוס מדברים, וזה יתכן רק בדמיון.

1. לפניך תיאורים. סמן את אלה המתאימים למציאות:

א- הצרצר מנגן.

ב- העכבר בורח מחתולים.

ג- הכלב חושב שחייו עלובים.

ד- הצרצר משמיע קולות הדומים למנגינה.

ה- הפיל מתקנא בזבוב.

ו- לעכבר איכפת שנשים בורחות מפניו.

ז- הצרצר רוצה להיות עכבר.

ח- הפיל יכול לשאת משאות כבדים.

ט- הכלב נובח.

י- הפיל רוצה להיות זבוב.

יא- הזבוב יכול לעמוד על חדק של פיל.

2. האם לדעתך השיר בכללו מתאים למציאות או לא? נמק.

עבודות העשרה והרחבה

1. נסה לצרף בעל חיים אחר לשיר. למשל: אריה, ג'ירף, קיפוד וכו'.

על מה הוא יתאונן? כמו מי ירצה הוא להיות ?

2. נסה לשנות את המשך השיר :

מה יאמר הזבוב לאחר ששמע את דברי הפיל ?

או : נסה לתאר שיחה בין הזבוב לפיל.

3. בחר לך אחד מבעלי החיים שבשיר. תאר לעצמך שבקשתו התמלאה. שער, כיצד הוא ידבר עכשו על גורלו.

4. נסה יחד עם חבריך להציג את השיר (אפשר להציג גם בעזרת תאטרון בובות).

5. האם אתה מכיר סיפורים, שירים או משלים נוספים, שהמשתתפים בהם רוצים להיהפך לדמויות אחרות ? ספר את תוכנו של אחד מהם.

6. צייר ציורים מתאימים ליצירה.

למורה:

ניתן לעסוק ביצירות נוספות העוסקות באותו נושא.

לדוגמא : " הביצה שהתחפשה" מאת ע' הלל.